

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

26.3.2009

B6-0175/2009

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 103 lõikele 2

Esitaja(d): Diana Wallis, Bilyana Ilieva Raeva, Kyösti Virrankoski, Anne E. Jensen, Johannes Lebech, Olle Schmidt, Anneli Jäätteenmäki ja Anne Laperrouze

fraktsiooni ALDE nimel

Rahvusvaheline Arktika kaitse leping

Euroopa Parlamendi resolutsioon rahvusvahelise Arktika kaitse lepingu kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse rahvusvahelist polaaraastat, Maailma Meteoroloogiaorganisatsiooni ja Rahvusvahelise Teadusnõukogu ühisalgatust, mille eesmärk on jälgida ja mõista paremini maailma polaarpiirkondi;
 - võttes arvesse komisjoni teatist „Euroopa Liit ja Arktika piirkond“ (KOM(2008)0763);
 - võttes arvesse 5. märtsil 2009. aastal Brüsselis toimunud Arktikat käsitlevat konverentsi;
 - võttes arvesse oma 9. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni Arktika haldamise kohta;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 2,
- A. arvestades, et Arktika piirkonda ei kaitse praegu mingid mitmepoolsed normid ega eeskirjad, eelkõige sellepärast, et kunagi ei arvatud, et sellest võiks saada laevatatav veetee või et piirkonda hakataks kasutama ärielistel eesmärkidel;
- B. arvestades, et laevaliiklus on Arktika vetes viimastel aastatel hüppeliselt kasvanud nii seoses suurenenud huviga merepuurplatvormide vastu kui kruisilaevade sagedasema läbisõidu ning Loodeväila pakutavate võimalustega;
- C. arvestades, et Arktika piirkonnas võib paikneda umbes 20 % veel avastamata nafta- ja maagaasivarudest ning millist mõju võib see avaldada Arktika ainulaadsele keskkonnale, kui neid varusid hakatakse kasutama ärielistel eesmärkidel;
- D. arvestades, et Arktika kliimaolude muutus on juba nii suur, et näiteks inuitid ei saa enam harrastada traditsioonilist jahipidamist, sest jää on nende kelkude kandmiseks liiga õhuke, samal ajal kui metsloomi, nagu jääkarusid, morski ja rebaseid, ähvardab suure osa nende elupaikade kaotus;
- E. arvestades, et eri jurisdiktsioonide olemasolu Arktika piirkonnas võib põhjustada olulisi konflikte riikide vahel, kes soovivad kaitsta (muu hulgas ka sõjaliselt) seda, mida nad peavad oma riigi huvideks;
- F. arvestades, et piirkonna geopoliitiline neutraliseerimine võimaldaks suurendada koostööd polaarpiirkonna ümbruses asuvate riikide vahel;
- G. arvestades, et ELi liikmesriigid ja EMPga assotsieerunud riigid moodustavad üle poole Arktika Nõukogu koosseisust,
1. kutsub nõukogu ja komisjoni üles alustama rahvusvahelisi läbirääkimisi, et võtta olemasoleva Antarktika lepingu eeskujul vastu rahvusvaheline Arktika kaitse leping, et luua rahu ja koostöö vaimust kantud Arktika piirkond, mis on avatud üksnes rahumeelsele

tegevusele ja kaitstud suveräänsusega seotud lahkarvamuste eest;

2. rõhutab, et tuleb teha jõupingutusi Arktikas sõjalise kohaloleku suurendamise vältimiseks ning arendada julgeolekualast koostööd selles piirkonnas, et hoida Arktika väheste pingetega piirkonnana ja võimaldada säästvas keskkonnaalases raamistikus arendada täielikult välja piirkonna kui tulevase energiatarnija kaitse;
3. kutsub komisjoni üles omandama võimalikult kiiresti Arktika Nõukogus vähemalt vaatlejastaatuse ning tagama selle organisatsiooni tõhusam poliitiline areng; kutsub komisjoni samuti üles kaaluma põhjalikult Arktika küsimustega tegeleva üksuse loomist;
4. nõuab tungivalt, et komisjon tagaks laevaliikluse rahvusvaheliste ohutuseeskirjade tõhustamise selle piirkonna eriti tundlikel aladel, tehes asjakohaseid muudatusi Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni eeskirjadesse ning tehes jõupingutusi, et töötada välja polaarpiirkonna seadustik arktilise laevasõidu kohta, ning nõuab mõne rahvusvahelise organisatsiooni egiidi all pukseerimise, päästmise ning õnnetuste ja katastroofidega tegelemise vahendite loomist Põhja-Jäämere jaoks;
5. kutsub komisjoni üles alustama Venemaa ametivõimudega läbirääkimisi laevasõiduvabaduse ja läbisõiduõiguse tagamise küsimuses ning jälgima uute laevateede jätkusuutlikkuse ja keskkonnasäästlikkuse tagamiseks, et ei esineks diskrimineerimist, eelkõige lõivude, kohustuslike teenuste ja eeskirjade puhul;
6. kutsub nõukogu üles lisama Arktika küsimuse järgmise ELi ja Venemaa tippkohtumise päevakorda;
7. tunneb sügavat muret mõju pärast, mida kliimamuutus avaldab piirkonna põliselanike elu jätkusuutlikkusele nii üldise keskkonna (jääkatte ja igikeltsa sulamine, merepinna tõus, üleujutused) kui ka looduslike elupaikade (jääkatte sulamine tekitab probleeme jääkarude toitumisharjumuste osas) mõttes, ning rõhutab, et kõik neid küsimusi puudutavad rahvusvahelised otsused peavad täielikult hõlmama kõiki Arktika rahvaid ja riike ning nendega arvestama;
8. juhhib tähelepanu asjaolule, et Arktika jääkihtide muutused mõjutavad kogu maailma merepinna taset, rannikul paiknevaid linnu ja madalaid piirkondi ning igikeltsa sulamisega vabanevad suured külmunud süsihappegaasi varud, osa sellest metaanina, mis suurendab kasvuhoonegaaside mõju kogu maailmas; kutsub seetõttu komisjoni ja nõukogu üles tagama, pidades silmas Arktika mõju maailma kliimale ja selle ainulaadset looduskeskkonda, et EL pöörab Arktika piirkonnale erilist tähelepanu, kui ta töötab Kopenhaagenis 2009. aasta detsembris toimuvaks Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 15. konverentsiks välja oma seisukoha;
9. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, ELi liikmesriikide ja Norra, Islandi, Venemaa, Kanada ning Ameerika Ühendriikide valitsustele ja piirkondlikele koostööpartneritele.